

Scintigrafi av sköldkörtelmetastaser

Undersökningens syfte

Radioaktiv jod samlas i eventuell resterande sköldkörtelvävnad efter en operation och cancervävnad med ursprung i sköldkörteln. Joden som ansamlats i halsens och bålens område avbildas med en gammakamera två dagar efter att du tagit jodkapseln.

Förberedelser inför undersökningen

- Två veckor innan du får radiojodkapseln, måste du undvika mat som innehåller jod.
Undvik:
 - jodhaltig salt
 - mejeriprodukter
 - ägg
 - fisk, skaldjur, och algprodukter
 - röda cocktailkörsbär
 - jodhaltiga hostmediciner och vitaminprodukter.
- Du får inte äta två timmar före och efter intag av kapseln.
- Den remitterande läkaren ger anvisningar om hur du ska ta dina sköldkörtelläkemedel före behandlingen.
- Du kan fortsätta läkemedelsbehandlingen med Thyroxin som vanligt, om du får Thyrogen-injektionerna på canceravdelningen under två dagar före intag av undersökningsämnet.
- Meddela isotopavdelningen så fort som möjligt ifall du under de senaste sex veckorna innan du kommer att få radiojodkapseln, har varit i en röntgenundersökning, där du har fått kontrastmedel som innehåller jod
- Ifall du har för sex veckor sedan genomgått en röntgenundersökning med kontrastmedel så meddela detta till isotopavdelningen före du kommer till undersökningen.
- Dagen före bildtagningen måste du äta slaggfri kost och tömma tarmen med hjälp av laxermedel. Du får en separat anvisning om detta.
- Undersökningen kan inte göras för gravida.

Undersökningens förlopp

Första besöket på isotopavdelningen

Du får en kapsel med undersökningsämne som innehåller radioaktiv jod och som du måste svälja hel med vatten. Undersökningsämnet förorsakar inga känningar eller allergiska reaktioner.

Efter att du fått undersökningsämnet måste man vänta två dygn, under vilken tid undersökningsämnet söker sig till den resterande sköldkörtelvävnaden.

Dagen efter intag av jodkapseln ska du påbörja tarmtömning enligt anvisningen som du fått.

Andra besöket på isotopavdelningen

Två dagar efter intag av jodkapseln ska du återigen besöka isotopavdelningen. Då avbildar vi eventuella jodansamlingar i halsens område och kroppsområde. Bildtagningen tar en timme.

Du behöver inte klä av dig för bildtagningen, men du måste ta av dig metallföremål såsom halskedjor, plånbok, nycklar och bältesspänne från avbildningsområdet.

Först avbildar vi bålen från huvudet till låren och därefter gör vi en tomografi av halsens område. Under bildtagningarna måste du ligga stilla på rygg.

Undersökningens varaktighet

Undersökningen kräver två besök under olika dagar på isotopavdelningen. Vid det första besöket får du undersökningsämnet. Du bör reservera 15–30 minuter för besöket.

Vid nästa besök efter två dagar tas bilder, vilket tar en timme.

Undersökningens resultat

Undersökningens resultat får du senare av läkaren på den remitterande avdelningen eller polikliniken.

Efter undersökningen

Du kan följa ditt vanliga dagsprogram, men beakta följande strålskyddsanvisningar gällande din närmaste krets:

- Efter intag av kapseln med undersökningsämne avger du strålning till din näromgivning. Därför måste du undvika kontakt med gravida under en vecka (7 dagar). Undvik även att hålla barn under skolåldern i famnen eller bredvid dig.
 - Om det finns små barn i din familj, är det bra om någon annan kan sköta dem under en vecka efter att du har tagit kapseln.
- Du måste sluta amma helt efter intag av kapseln.
- Om du är sammanboende bör ni sova i separata sängar under en vecka efter att du tagit kapseln (två meters avstånd).

- Drick rikligt några timmar efter intag av undersökningsämnet. Det radioaktiva undersökningsämnet avlägsnas från kroppen via urinen och avföringen som mest under 2–3 dagar efter intag av jodkapseln.
- En god toaletthygien är viktig med tanke på strålningen som utsöndras till urinen och avföringen. Tvätta händerna noggrant och spola toaletten två gånger efter varje toalettbesök.

Anvisning för tarmtömning

Vad menas med tarmtömning?

Radiojod ansamlas i avföringsmassan, vilket kan försvåra tolkningen av bilderna. Därför strävar man efter att tömma tarmen så mycket som möjligt innan isotopundersökningen av metastaser i sköldkörteln görs.

För att tömma tarmen måste du äta en slaggfri kost och snabba på tarmfunktionen med hjälp av läkemedel för detta ändamål. Med slaggfri kost avses att du ska inta mat och dryck som smälter snabbt och som inte bildar slaggprodukter i tarmen.

När sker tarmtömningen?

Börja tömma tarm med läkemedel och en slaggfri kost dagen före undersökningen.

För tarmtömningen passar läkemedlet Laxoberon. Blanda 15 droppar Laxoberon i en liten mängd vatten. Läkemedlet ska tas två gånger per dag, före frukost och på eftermiddagen efter lunch.

- Apotekspersonalen kan ge närmare anvisningar om hur du använder Laxoberon.
- På kvällen efter kl. 18.00 får du inte äta, men du kan dricka vatten.
- På bildtagningsdagens morgon får du inte längre äta eller dricka. Du ska med andra ord fasta när du kommer till bildtagningen.

Vad får jag äta?

Du kan äta en fiberfattig kost, helst vätska och klar buljong. Vi rekommenderar att du dricker mycket (ca 3 liter/dygn). Dessutom kan du äta:

- ljust bröd utan skorpa, vetefrallor och -skorpor, vitt ris och makaroner
- 1–2 kokta potatisar
- kokt fisk, klar fisk- och köttbuljong
- kräm och saftsoppa
- kaffe och te utan mjölk

Vad får jag inte äta?

- fullkornsprodukter såsom gröt, välling och mörkt bröd, fullkornspasta och -ris.

- alla slags fetter och stekt mat
- mjölkprodukter
- trögflytande fruktsafer
- råa grönsaker och frukter
- konstgjorda sötningsmedel såsom xylitol och sorbitol
- kolsyrade drycker såsom mineralvatten eller läskedrycker
- tuggummi. Rökning är också förbjuden.

Uppdaterad 22.9.2022